

Samrådsredogörelse

Samråd 2020

Tillhörande Utställningshandling Fördjupning för Sävar

December 2020

Fördjupad översiktsplan för Sävar har varit ute på ett andra samråd mellan

1 april – 30 juni 2020

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	DIALOGMÖJLIGHETER FÖR ALLMÄNHETEN UNDER SAMRÅDSTIDEN.....	3
2.	SAMMANFATTNING AV SAMRÅDET 2020	3
3.	DE VANLIGASTE ARGUMENTEN OCH KOMMENTARER	3
3.1.	Stationsläge	3
3.2.	Samhällsservice.....	4
3.3.	Planerad bebyggelse	5
3.4.	Identiteten och kultur	6
3.5.	Krutbrånet	7
3.6.	Vatten	8
3.7.	Grönstruktur	8
3.8.	Jordbruksmark.....	9
3.9.	Strandskydd	10
3.10.	Risker	11
3.11.	Trafik.....	11
3.12.	Ämnen utanför Översiktsplanens inflytande.....	12
3.13.	Ytterligare Yttrande	12
4.	FÖRÄNDRINGAR OCH JUSTERINGAR	13

1. Dialogmöjligheter för allmänheten under samrådstiden

Möjligheten till dialogträffar under samrådstiden har begränsats av pågående pandemi av Covid -19, vilket har inneburit att alternativa metoder för att sprida kunskap och svara på frågor har utarbetats för att genomföra samrådet digitalt istället för traditionella fysiska träffar. Nedan listas verktygen som använts för att kommunicera planförslaget;

- Planförslaget tillgängligt på hemsidan samt fysiskt i Sävar bibliotek
- Film med bakgrundsprat som förklarar planförslaget
- Planförslaget i en 3D-modell
- Möjlighet att lämna synpunkter på hemsidan
- Svar på vanliga frågor (FAQ) på hemsidan
- Annonsering och spridning av information i större utsträckning digitalt, tex via sociala medier, utöver traditionell annonsering i tryckt media
- Erbjudande om att hålla information och svara på frågor i mindre sammanslutningar (ex föreningar eller organisationer)

2. Sammanfattning av samrådet 2020

Under samrådstiden inkom totalt 44 yttranden varav 24 från privatpersoner, vilket kan jämföras med ett 100-tal i första samrådet 2018. Det är viktigt att lyfta frågan om vilka som kommer till tals och vilka som för fram sina åsikter under samrådet, både genom yttranden och andra kontakter. Generellt kan sägas att de synpunkter som inkommit inte per automatik är representativa för hela Sävars befolkning.

Samrådet syftar inte bara till att ge invånarna chans att yttra sig utan lika mycket till att kommunen får lokal kunskap, information och idéer som bidrar till att förbättra planen. Denna information är kvalitativ, det vill säga att innehållet i de yttranden som inkommit är viktigare än hur många som yttrar sig för eller mot en sak, eftersom det inte går att säga om gruppen som yttrar sig på ett visst sätt är representativ för samhället eller inte.

Trafikverket hade samråd över järnvägsplanen och stationsläge under samma tidsperiod som den fördjupande översiktsplanen för Sävar (FÖP Sävar) var ute på samråd, vilket även det skedde digitalt på grund av rådande omständigheter.

Inkomna synpunkter har föranlett förändringar av planförslaget och har resulterat i en granskningshandling.

Läshänvisning

Samrådsredogörelsen är strukturerad så att de vanligaste argumenten beskrivs, samt vilken aktör som yttrat sig kring just den frågan. Sedan följer en kommentar om hur kommunen bemöter synpunkten och om den föranleder någon förändring i granskningshandlingen. Sist i dokumentet finns en sammanfattning av vilka justeringar som gjorts efter samrådet.

3. De vanligaste argumenten och kommentarer

I detta avsnitt tas de mest förekommande synpunkterna först och sedan i fallande ordning, med en kommentar om hur synpunkterna bemöts och tas om hand. Ifall synpunkten föranleder någon förändring av planförslaget 2020 framkommer även det.

3.1. Stationsläge

Synpunkter från: Ett flertal privatpersoner, Tekniska nämnden, Byggnadsnämnden, Jämställdhetsutskottet, Landsbygdsutvecklingsrådet och Sävar Hembygdsförening

En av de vanligaste synpunkterna från privatpersoner berör placeringen av föreslaget stationsläge. Att läget ligger perifert i samhällets utkant, där få människor bor vilket kommer att försvåra för människor att använda sig av stationen. Argumentet att det blir billigare i föreslaget läge än andra alternativa lokaliseringar finns det synpunkter på, en del menar att nyttorna överväger merkostnaden. Det finns även synpunkter på att närområdet består av verksamheter som innebär

utmaningar med trygghet och attraktivitet. Det har även inkommit yttranden om att det föreslagna stationsläget är positivt och bidrar till Sävars fortsatta utveckling.

Även synpunkter om att planhandlingen bör uppdateras med fokus på det stationsläge som Trafikverket valt att gå vidare med har inkommit.

Landsbygdsutvecklingsrådet menar att det är viktigt att säkerställa att det finns tillräckligt med pendlarparkeringar kring stationsläget, samt att det finns samlingsplatser med service i anslutning till stationen.

Byggnadsnämnden efterfrågar beskrivning av eventuella behov av kulvertering av Öxbäcken intill resecentrum.

Kommentar:

Frågan om placering av stationsläget hanteras främst av Trafikverket och kommunen lämnade ett yttrande till Trafikverket där läge A2 (vid Macken) accepteras med hänsyn till både möjligheterna till utveckling i närheten av stationsläget samt ur kostnadshänsyn för såväl Trafikverket som kommunen. Den fördjupade översiktsplanen beskriver hur Sävar samhälle kan utvecklas med ett föreslaget stationsläge som en faktor att ta hänsyn till. För att tillgängliggöra föreslaget stationsläge möjliggörs det för en gång- och cykelbro över Sävarån parallellt med järnvägen. En utmaning för efterföljande planering blir att skapa ett attraktivt område kring resecentrum för att platsen ska kännas trygg och möjliggöra för flöden av människor.

Planhandlingen justeras och kompletteras utifrån förordat stationsläge.

Planhandlingens avsnitt om resecentrum förtydligas med att det krävs utrymme för pendlarparkeringar i anslutning till stationen. I övrigt finns det stöd för såväl parkeringar som service i närheten i översiktsplanen vilket konkretiseras i efterföljande planering.

Planhandlingen kompletteras med beskrivning av eventuell kulvertering av Öxbäcken.

3.2. Samhällsservice

Synpunkter från: Tekniska nämnden, För- och grundskolenämnden, Byggnadsnämnden, Landsbygdsutvecklingsrådet, Sävar Hembygdsförening och Privatpersoner

Många nämnder har uttryckt önskemål om att tydligare peka ut en placering och säkerställa mark för ny grundskola i Sävar, särskilt om närhet till natur ska säkerställas. Tekniska nämnden efterfrågar en placering nära den befintliga skolan för att kunna samnyttja ytor och funktioner.

Flera yttranden behandlar behovet av mötesplatser och samlingslokaler, bland annat efterfrågas ett allaktivitetshus och fler lokaler för idrott, då det redan nu är hårt tryck på Sävaråhallen. Det finns även behov av icke-kommersiella lokaler för exempelvis olika former av kulturevenemang, större arrangemang och möten.

Det efterfrågas en kommunal badplats i Sävar, då behovet av en sådan kommer att bli större i takt med att samhället växer.

Kommentar:

Planhandlingen justeras med text om fördelarna med att placera en ny skola intill den befintliga skolan. Att tydligt peka ut en placering av en ny skola skulle dock riskera att innebära inlåsningseffekter i ett senare skede, framförallt då marken inom utpekade område inte är i kommunal ägo och det därför är svårt att förutse var en skola skulle kunna placeras. Planhandlingen är sedan tidigare tydlig med att en ny skola bör placeras där möjlighet till lekskog och andra utflyktsmål finns.

Planförslaget möjliggör mötesplatser, samlingslokaler och ett allaktivitetshus i Sävar, däremot är det andra efterföljande processer som säkerställer exakt placering och finansiering för sådana mötesplatser och lokaler.

Planförslaget hindrar inte anläggandet av en kommunal badplats, stöd finns för att utveckla sådan service, det är dock inget som översiktsplanen reglerar eller har rådighet över.

Idrottsanläggning i norra delen av Sävar samhälle

3.3. Planerad bebyggelse

Synpunkter från: privatpersoner, Tekniska nämnden, Byggnadsnämnden, Länsstyrelsen och Sävar Hembygdsförening

När det gäller bebyggelse har flera olika typer av synpunkter inkommit. Bland annat gäller det höjd och täthet på ny bebyggelse, exempelvis kopplat till pågående detaljplan på "gamla konsum-tomten" på östra sidan av Sävarån. Där en del menar att hög bebyggelse inte passar in i Sävar samhälle och skulle förstöra den lantliga känslan. Det finns även ett par personer som menar att den tillväxten som planförslaget möjliggör inte är rimlig eller önskvärd, att en av de stora fördelarna med Sävar är att det är en liten ort med närhet till natur. En del menar att tillväxten skulle kunna ske någon annanstans och små samhällena bör låtas förbli små.

Det har även inkommit synpunkter om att bebyggelseområde B4 bör bevaras som skogsområde för närrekreation, dessutom fungerar skogen bullerdämpande mot E4 i dagsläget.

Det inkom även synpunkter kring avsaknad av diskussion kring trygghet och vikten av välintegrerade nya bostadsområden, och möjlighet till nya rörelsemönster mellan gammalt och nytt genom kopplingar och stråk.

Byggnadsnämnden efterfrågar förtydliganden kring samlade parkeringslösningar, vad syftet är med riktlinjen och en mer konkret lösning efterfrågas. Nämnden har även synpunkter på formuleringar kring gestaltning och koppling till kulturhistorien i befintliga Sävar. Även Länsstyrelsen efterfrågar beskrivningar av hur ny bebyggelse möter befintlig bebyggelse samt jordbrukslandskapet och Sävarån (inom B1).

Hembygdsföreningen efterfrågar tydlighet kring att kommunens allmännyttig bostadsbolag ska bygga billiga hyreslägenheter i Sävar för att få en större mångfald.

Kommentar:

Umeå kommun har förståelse för att många som bor i Sävar trivs just på grund av storleken på samhället och den småskalighet som finns. I och med att kommunen växer och behovet av bostäder är stort är det viktigt att inte bara Umeå tätort växer, utan även landsbygden och de större tätorterna har en stor potential till utveckling, dessutom är potentialen extra stor i Sävar i och med de statliga investeringarna i Norrbotten och ett stationsläge i Sävar. För att Sävar ska växa på ett hållbart sätt är det önskvärt att tätheten blir högre än dagens samhälle. Både ur ett perspektiv av effektiv markanvändning (för att inte ta så mycket värdefull mark i anspråk för bebyggelse), samt ur ett socialt perspektiv då Sävar är underförsörjt av lägenheter i dagsläget.

Område B4 blir en naturlig fortsättning på bebyggelseutvecklingen i Sävar och skapar en ny årsring i samhället som har vuxit fram successivt. I planen pekas ett grönstråk (N5) ut för att behålla delar av skogen för

närrecreation och promenadstigar. Detta område ska även fortsättningsvis fungera bullerdämpande, även om det kommer att bli en skillnad om område B4 exploateras.

Planhandlingen kompletteras med vikten av att nya bostadsområden blir trygga och väl integrerade med varandra och befintligt samhälle.

Planhandlingen (B1) kompletteras med syftet av samlade parkeringslösningar, men eftersom frågan om hur parkeringslösningar kan tillämpas inte är avgjord skulle ett förtydligande kring hur detta ska lösas innebära inläsningseffekter. Lämpligast lösning får utredas i senare planeringsskede. Formuleringar kring gestaltning och balansen mellan ny bebyggelse och befintlig bebyggelse, kulturmiljön samt omkringliggande landskap justeras och förtydligas i planhandlingen.

Ambitionen i planförslaget är att möjliggöra för attraktiva lägenheter och med en blandning av upplåtelseformer, dock har inte en fördjupad översiktsplan möjlighet att reglera upplåtelseform. Inte heller kan en FÖP styra över kommunala bolags investeringar, vilka agerar på marknadsmässiga villkor. I ett växande Sävar blir dock möjligheterna till hyreslägenheter bättre.

Flygfoto över Sävar med väg E4 nederst i bild

3.4. Identiteten och kultur

Synpunkter från: Länsstyrelsen, Västerbottens museum, Sävar Hembygdsförening

Väldigt viktig och emotionellt laddad är diskussionen om visionen om Sävars framtid. Några yttrande lyfte oron att Sävar kommer att förlora sin identitet och bykänsla. Det finns även en oro för att Sävar blir en sovstad där invånare behöver ta sig till Umeå för att aktivera sig eller ta del av kulturliv.

Västerbottens museum efterfrågar konkreta förslag på hur det befintliga kulturarvet ska hanteras och utvecklas, samt påpekar att det saknas specifika riktlinjer för kulturhistoriska miljöer.

Kommentar:

Varför bor man i Sävar? Det finns massor av små byar i Umeå och hela Västerbotten men inte många som Sävar eftersom Sävar ligger i närhet till Umeå. Närhet till Umeå medan man har möjlighet att bo på landet med stor tomt och villa; det är livsstilen som är eftertraktad i Sävar. Umeå Kommun upplever en stark befolkningstillväxt och blir allt attraktivare att bo i, vilket även påverkar Sävar. När Umeå växer, gör även omlandet det i samma proportion som staden. Förändringar äger rum hela tiden, även i Sävar och Sävars tillväxt enligt planförslaget kommer inte att ske över natt. Det kommer troligtvis ta decennier tills vi har ett fullt utbyggt planförslag. Kanske

centrala Sävar kommer att förlora bykänslan över tiden men då kommer en ny känsla att växa fram och det innebär inte per automatik en försämring. Kommunen, tillsammans med övriga aktörer och sävarbor, behöver arbeta för att Sävar även fortsättningsvis kommer att vara en attraktiv livsmiljö där människor vill och väljer att bo.

Ett samhälle bestående av villor för familjer är trevlig – för familjer. Emellertid är det inte ett samhälle som gör plats för ensamboende, unga vuxna eller äldre som inte har möjlighet att bo i hus längre eller som behöver gruppboende. Genom att komplettera Sävar med olika boendeformer kan Sävar mer än idag vara en plats för alla oberoende av ålder. En mer blandad befolkning ger bättre förutsättningar och underlag för affärer, verksamheter och samhällstjänster samt ett bredare utbud eftersom konsumtionsmönster, livspussel är mångfaldiga.

Kultuurhistoriskt värdefulla miljöer finns i Sävar och förtydligas i planförslagets avsnitt om befintligt samhälle samt tillförs riktlinjer under kapitlet Kultuurhistoriska miljöer. De är en viktig del av Sävars identitet och när Sävar utvecklas ska hänsyn tas till kulturmiljön.

Kulturmiljö Sävar, Källa: Tyréns

3.5. Krutbrånet

Synpunkter från: Tekniska nämnden, Västerbottens Museum, Sävar Hembygdsförening, Länsstyrelsen

Det efterfrågas tydligare beskrivning av vilken typ av utredningar som ämnas göras inom Krutbrånet, vilken ambition kommunen har med en sådan utredning. Dessutom saknar planförslaget en karta över utbredningen för det område där slaget vid Sävar stod 1809.

Hembygdsföreningen menar att området i sin helhet behöver undersökas grundligt innan någon som helst bebyggelse kan övervägas. Kommunen bör även tydligare lyfta fram historien på platsen och det finns potential till att göra Krutbrånet till en sevärdhet.

Tekniska nämnden efterfrågar beskrivning av hur området avgränsas mot Armsjöbäcken och hur området kan tillgängliggöras.

Länsstyrelsen menar att det inte bara är kustlandsvägens sträckning som bör bevaras, även vägens karaktär och omkringliggande miljö behöver beaktas/bevaras.

Kommentar:

I planhandlingen framgår att fortsatta utredningar krävs och att innan någon exploatering kan ske behöver arkeologiska undersökningar göras. Det är en komplex plats med många olika aktörer med olika ansvarsområden samt ett flertal olika privata markägare, vilket gör att det är en utmaning att förutse hur framtiden för Krutbrånet kan se ut.

Planhandlingens kapitel om Planeringsförutsättningar kompletteras med karta över utbredningen av slaget vid Sävar 1809. Eftersom det inte är klarlagt viken typ av utredning och på vilken detaljeringsnivå det ska ske finns inte underlag för att ytterligare beskriva detta i planhandlingen.

Avsnittet Krutbrånet (U1) kompletteras med text om Armsjöbäcken.

Det är många frågor som är kvar att utreda inom Krutbrånet, inkluderat Kustlandsvägen. Att i detta skede lägga fast detaljer kring utformning är inte relevant för en översiktsplan.

3.6. Vatten

Synpunkter från: Länsstyrelsen, Tekniska nämnden

Länsstyrelsen efterfrågar tydligare beskrivningar av miljö kvalitetsnormer och hur planen säkerställer att kvaliteten i vattenförekomster inte försämras.

Tekniska nämnden efterfrågar tydlighet kring dagvattenhantering kopplat till samordning med andra sociala funktioner och påpekar att det i sådana fall krävs större avsatta ytor. Planhandlingen behöver dessutom förtydligas gällande över svämning och skyfall av lekplatser eller parker.

Många synpunkter rör även vattendrag/grönstruktur, se nästa avsnitt 3.7

Kommentar:

I planhandlingen skrivs inte aktuell status ut, utan hänvisas till aktuell information i databas, då denna information lätt blir inaktuell. Planhandlingen kompletteras med upplysningar om att status inte får försämrats och att åtgärder behöver vidtas vid genomförande. Det förtydligas även att kompensationsåtgärder kan göras för att förbättra statusen i vattendrag.

Planhandlingen förtydligas i delar som berör dagvatten och skyfall, lekplatser och parker kan fungera som resurs vid extrema nederbörd och skyfall, inte vid "normal" dagvattenhantering.

3.7. Grönstruktur

Synpunkter från: Länsstyrelsen, Tekniska nämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden och privatpersoner

Angående Sävarån har bland annat Tekniska nämnden och Länsstyrelsen yttrat sig över hur vida den zon om minst 30 meter inom bebyggelseområde B1 är tillräcklig, ifall de syften och funktioner som eftersträvas verkligen inryms inom zonen. I planen saknas argument för att detta avstånd är tillräckligt för att trygga växt och djurlivet och förhindra en försämring av den ekologiska och kemiska statusen i vattendraget. Även Miljö- och hälsoskyddsnämnden signalerar att nämnden kan komma att ha synpunkter på strandskyddsavvägningen i framtida detaljplaner.

Synpunkter om att befintlig grönstruktur, parker och lekplatser behöver synliggöras i planhandlingen har inkommit och ett förslag på en separat grönstrukturkarta presenteras. I yttranden har det även efterfrågats tydligare målsättningar för grönstrukturens ekologiska och sociala värden, samt att strukturen i dokumentet omarbetas till ett gemensamt kapitel för "ofentliga rum" samt "Natur, kulturmiljö, odlingslandskap samt rörlig friluftsliv".

Det inkom synpunkter och önskemål om att värna det skogsparti som används för friluftsliv, strövområde samt skoterled kring Öxbäcken. Det kan även finnas lämningar från slaget 1809 i området.

Länsstyrelsen efterfrågar även krav på att fysiska åtgärder kring Öxbäcken för att den ska bli en fungerande ekologisk koppling till Sävarån. Tekniska nämnden lämnar synpunkter om att texten kring Öxbäcken (B3) behöver förtydligas för att säkerställa tillräckliga ytor för de funktioner som eftersträvas har även inkommit. Liksom avsaknad av riktlinjer för att utveckla befintliga parker, lekplatser och skogsområden i befintliga Sävar (B6). Även de gröna kopplingarna söder om E4 (N5) behöver förtydligas gällande placering och innehåll. Det har även inkommit en synpunkt kring den skogsdunge som ligger

på södra sidan E4 intill skolan, inom B1-området, vilken skolan och fritidshemmen använder sig mycket av, bör få finnas kvar i framtiden.

Länsstyrelsen har även synpunkter på att planen behöver innehålla en beskrivning av nuvarande status för miljö kvalitetsnormerna inom planområdet, samt efterfrågas ett resonemang kring den kumulativa påverkan på vattenmiljöerna som den nya bebyggelsen tillsammans med ny järnväg kommer att innebära. Det finns risk för att exploateringar kan påverka och försämra Sävaråns status.

Kommentar:

Angående zonen om minst 30 meter kring Sävarån har fortsatta utredningar visar att zonen mot Sävarån behöver utökas till minst 45 meter vilket bättre överensstämmer med krönet för slänten (nipan). Planhandlingen kompletteras även med en illustration över området kring Sävarån och B1.

En separat gröstrukturkarta tillförs planhandlingen för att synliggöra både befintlig gröstruktur, lekplatser och skogsområden, men även visa på förslagets framtida struktur. I gemensamma diskussioner mellan olika berörda verksamheter har frågan om målsättningar, begrepp och struktur behandlats. Detta har resulterat i förändringar i planförslaget gällande gröstruktur.

Området kring Öxbäcken föreslås utvecklas och tillgängliggöras som en resurs för Sävarborna, exakt utbredning och yta för funktionerna utreds i senare skede. Bedömningen är att det finns stöd för det i aktuellt planförslag. Skoterleden kan behöva justeras i och med att Sävar växer, då skotertrafik inte är tillåtet i tätbebyggt område, dock är det en viktig fråga att ta med sig till genomförandet då många Sävarbor uppskattar möjligheten att ta sig ut i naturen med skoter.

Planhandlingens text om Öxbäcken och befintliga parker, lekplatser och skogsområden förtydligas och riktlinje tillförs. Även text om N5 har justerats och förtydligats.

Texten i B1-området förtydligas till att den skogsdunge som finns i norra delen av området har höga värden och bör säkras i efterföljande planering.

Angående miljö kvalitetsnormerna så hänvisar planhandlingen till aktuell information i databasen VISS, då aktuell status i skrivande stund kan ändras och bli inaktuell. Planhandlingen kompletteras med beskrivning av exploaterings risk för påverkan på Sävarån samt att åtgärder i genomförandet krävs för att minska den risken.

3.8. Jordbruksmark

Synpunkter från: Länsstyrelsen, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Sävar hembygdsförening, Västerbottens museum och privatpersoner.

Liksom under det första samrådet inkom synpunkter kring jordbruksmarken. För det första nämns den lokala produktionsförmågan som befaras försämrans när jordbruksmark försvinner. Att bebygga jordbruksmark går emot den nationella såsom den regionala livsmedelsstrategin. För det andra lyfts ett förändrat klimat som leder till större utmaningar när det gäller torka eller skyfall i framtiden. Jordbruksmark skulle i sådana fall fungera som buffert som kan absorbera och spara vatten. Till sist spelar jordbruksmark en viktig roll i samband med Sävars identitet. Det pekas på en lång historia av jordbruk i Sävar och på värdet som denna kulturmiljö. Sedan efterfrågar även tydligare beskrivning av den jordbruksmark som inte pekas ut för bebyggelse, samt värdet av denna.

Kommentar:

Kommunen håller med om att alla ovan nämnda argument är riktiga och har tagits i beaktande i avvägningen som har skett. Därför föreslås även merparten av jordbruksmarken inom planområdet behålla sin funktion även i framtiden. Däremot är bedömningen fortfarande att argumenten för samhällsutvecklingen med sammanhängande bebyggelse samt tätortsutveckling i centrala läge med rimligt avstånd till resecentrum är lika viktigt för en hållbart Sävar, särskilt med beaktande av klimatavtryck och möjligheten till hållbart resande samt uppfyllande av klimatmål och ökad nytta av järnvägsinvesteringar. Det allmänna intresset av tätortsutveckling med hög täthet i centralt läge bedöms utgöra ett väsentligt samhällsintresse och kan inte tillgodoses i andra lokaliseringar (än B1) med samma effekt. Det bedöms omöjligt att åstadkomma samma bebyggelsetäthet i ett mer perifert läge av Sävar. En glesare struktur i perifert läge innebär en osammanhängande tätortsutveckling samt att större arealer skulle behöva tas i anspråk för bebyggelse, på bekostnad av andra värden som naturvärden och rekreation för att nämna några.

Planbeskrivningen kompletteras med beskrivningar kring de stora arealer jordbruksmark som föreslås bevaras.

Odlingsmark i södra delen av planområdet

3.9. Strandskydd

Synpunkter från: Länsstyrelsen, Miljö- och hälsoskydds nämnden, Byggnadsnämnden och privatpersoner.

Beträffande strandskydd fanns några synpunkter. Det efterlyses att Umeå kommun motiverar hur en 30-meter zon kan trygga växt- och djurlivet samt förhindra en försämring av den ekologiska statusen.

Vidare önskas en redogörelse för hur sulfatjorder planeras hanteras under exploateringen med syftet att förhindra läckage av sura ämnen och metaller. Risken till försämring anses vara högre vid en smalare skyddszon än 100m. Ytterligare efterfrågas en beskrivning hur avvägningen gentemot strandskydd gjorts.

Kommentar:

Beskrivningarna i planförslaget 2020 har förtydligats i fråga om strandskydd och är utförliga. När det gäller upphävandet av strandskydd så sker det i så fall i detaljplaneringskede, utifrån gällande lagstiftning. Översiktsplanen avgör inte frågan om bebyggelse inom strandskyddsområden (framförallt B1), utan pekar ut kommunens ambition i markanvändningen. Allmänhetens tillgänglighet till stranden (i område B1) säkras genom en gång- och cykelväg mellan bebyggelse och strandskyddszonen av Sävarån. strandzonen utökas till minst 45 m meter från Sävarån. En beskrivning av viktiken av varsam hantering av kantzonens vegetation, för att skydda biologisk mångfald har lagts till. Bedömningen är att det är lämpligt att pröva bebyggelse inom resten av strandskyddat område i detaljplaneskede. Angående sulfatjorder förtydligas i planförslaget 2020 att det är en utmaning som kan fördyra exploateringen av berörda områden, men att det hanteras i senare skede.

3.10. Risker

Synpunkter från: Länsstyrelsen och Vakin

Länsstyrelsen menar att planen bör kompletteras med en mer sammanhållen bild över aktuella risker, samt riktlinjer eller förhållningssätt till hur riskerna ska hanteras som stöd för efterföljande planering. Kända risker bör framgå av planen kartmaterial.

Gällande ras, skred, erosion och översvämning menar en del av de inkomna synpunkterna att planförslaget är otillräckligt. Planen bör kompletteras med en översiktlig redovisning av geotekniska förhållanden i text och karta.

Enligt en ändring i PBL ska kommunens syn på risken för klimatrelaterade skador på den byggda miljön framgå. Samt hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Avsnitten gällande skyfall och dagvattenhantering behöver kompletteras med riktlinjer inom riskutsatta områden.

Det efterfrågas information om områden med förhöjda markradonrisker med tillhörande åtgärder.

Kommentar:

Varje delområde kompletteras där det är relevant med texter om risker, dessutom utvecklas generella beskrivningar av risker inom planområdet.

Ämnena ras, skred, erosion samt översvämning är viktigt att ta i betraktande och förtydligas i planförslaget 2020 bland annat i avsnittet B1 samt Risker. Ras, skred och erosion som riskfaktorer bör beaktas i efterföljande planprocesser, särskilt när det gäller ytor längs Sävarån. Geologiskt förhållande och därpå beroende risker kan informeras om på www.SGU.se, där det finns relevant underlag för efterföljande planering.

Planhandlingen förtydligas gällande risken för klimatrelaterade skador samt hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Planhandlingen kompletteras med riktlinjer kring hantering av skyfall och dagvatten.

Markradon hanteras i efterföljande detaljplanering och rutiner för åtgärder finns inom efterföljande planprocess.

3.11. Trafik

Synpunkt från: privatpersoner, vägförening, Trafikverket, Tekniska nämnden, Länsstyrelsen

Oro över hur anslutningar av vägar kommer att bli påverkade av bygget av Norrbotniabanan, framförallt Granvägen som blir påverkad av ombyggnationerna av den norra trafikplatsen. Det framkom även önskemål om en bra över Sävarån söder om E4 för att binda ihop olika delar av Sävar. Trafikverket har synpunkter på att i plankarta och planhandling saknas information om att trafikplatser på E4 samt rastplatsen kommer att byggas om.

Tekniska nämnden efterfrågar en mer konsekvent avvägning av riktlinjer kopplat till trafik. I samrådsförslaget återfinns vissa riktlinjer under respektive delområde och andra under generellt Trafik-kapitel, vilket bör ses över. Nämnden saknar även en beskrivning av gång- och cykelmöjligheterna längs Kungsvägen.

Synpunkter har inkommit kring trafiksäkerheten på Terminsvägen och att det saknas gång- och cykelväg längs vägen. Det har även påpekats att det vore önskvärt att minska den tunga trafiken till centrum på Kungsvägen.

Länsstyrelsen upplyser om att det saknas riktlinjer för framtida exploatering längs transportleder för farligt gods.

Kommentar:

Lösning för Granvägen hanteras genom en förrättning i samband med järnvägsplanens genomförande och frågan hanteras i Trafikverkets process med Norrbotniabanan, en fortsatt dialog med berörda aktörer planeras.

Angående bro över Sävarån så planeras en bro strax norr om E4 för att knyta ihop olika delar av samhället och skapa gena gång- och cykelstråk till och från stationsläget. Ett broläge söder om E4 är inte önskvärt med tanke på Skogforsk område för forskning på västra sidan om ån.

Plankarta och planhandling kompletteras med information om ombyggnation av trafikplatser på E4 samt rastplats.

Planhandlingen har justerats för att bli mer konsekvent mellan generella riktlinjer för Trafik, samt områdesspecifika riktlinjer för respektive bebyggelseområde för dokumentet ska bli mer konsekvent och lättläst. Texten kring Kungsvägen kompletteras med behovet av gång- och cykelväg.

I takt med att Sävar växer behöver även trafikstrukturen ses över på både befintliga och nya gator, och det finns stöd för det inom planförslaget, men däremot är det andra efterföljande processer som hanterar det.

Planhandlingen kompletteras med en hänvisning till regionala riktlinjer för skyddsavstånd kring trafikleder för farligt gods.

3.12. Ämnen utanför Översiktsplanens inflytande

Synpunkter från: Landsbyggsutvecklingsrådet, Vakin, privatpersoner

Många yttranden behandlar viktiga frågor för Sävars utveckling, som bland annat att en dialog förs med Sävar IK för att utveckla rörelserika och idrottsliga miljöer i ett växande Sävar.

Vakin efterfrågar lösningar för avfall och återvinningsstation inom planområdet.

Kommentar:

Alla synpunkter och idéer är viktiga för Sävars framtid, men dessa synpunkter ligger utanför Översiktsplanens rådighet och inflytande. Många av delarna finns det möjlighet att säkerställa i efterföljande planeringsprocesser eller driva via särskilda projekt. Översiktsplanen ger stöd för sådana kontakter och aktiviteter.

Avfallslösningar och mark för återvinningsstationer hanteras i efterföljande planeringsskede.

3.13. Ytterligare Yttrande

Synpunkter från: Tekniska nämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Byggnadsnämnden, Umeå Energi, Skogforsk, Länsstyrelsen, Vakin

Tekniska nämnden efterfrågar koppling och hänvisning till styrdokument som exempelvis Umeå kommuns lekplatspolicy. Nämnden har även synpunkter på att en yta för att rymma exempelvis halkbekämpningsmedel bör avsättas i planen, samt att driftsbudgeten för gator och parker behöver öka i relation till hur Sävar växer.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden efterfrågar åtgärder för att minska bullerpåverkan från järnväg och E4 inom områdena U1 och B5, på liknande sätt som B1.

Byggnadsnämnden efterlyser en tydligare struktur för dokumentet, men bland annat en översyn av benämningar i delområden (då bla B2 saknas) och tydligare rubriksättning av riktlinjer. Samt att det finns anledning att resonera kring ungefärlig befolkningsmängd per delområde.

Umeå Energi upplyser om att det finns en linjekoncession som påverkar ett antal delområden.

Skogforsk har lämnat yttrande och önskar att avsnittet V2 kompletteras och förtydligas.

Länsstyrelsen ställer en fråga kring hur samråd har skett med samebyn som berörd sakägare. Länsstyrelsen påpekar även att ifall det blir aktuellt med höga byggnader som påverkar den så kallade MSA-påverkande ytan för Umeå flygplats ska samråd ske med Umeå Airport.

Vakin efterfrågar stöd för ny infrastruktur i form av nya ledningar för såväl vatten som spillvatten. Dessutom behöver det av planen framgå att frågan om utvidgning av verksamhetsområden för VA ska behovsprövas innan kommunfullmäktige fattar beslut.

Kommentar:

Översiktsplanen utgör en grund för utvecklingen av Sävar, efterföljande planering har naturligt sina policies och riktlinjer för att genomförandet ska skapa goda livsmiljöer. Bedömningen är att planförslaget inte hindrar att i genomförandet arbeta enligt exempelvis lekplatspolicy. Ytor för halkbekämpningsmedel hanteras i efterföljande planeringsskede och riskerar innebära inläsningseffekter ifall detta pekas ut i översiktsplanen. Planens

genomförandekapitel kompletteras med att Tekniska nämndens driftsbudget behöver öka i relation till tillväxten.

Planhandlingen kompletteras med text om att byggnader närmast E4 och järnväg bör uppföras tidigt som skydd mot buller inom B5. Eftersom U1-området innehåller många osäkerheter och behöver utredas vidare bedöms en sådan skrivning inte vara relevant.

Planhandlingen kompletteras med stringent benämning av delområden samt tydligare koppling till plankartan, även rubriker för riktlinjer justeras. Delområdena kompletteras dessutom med ungefärlig förväntas volym per delområde.

Delområden som berörs av linjekoncession för el-ledning kompletteras med den upplysningen.

Avsnittet V2 – Skogforsk kompletteras enligt yttrande.

Samråd har skett med samebyn i samband med det första samrådet 2018, detta bör återupptas i och med revideringar av planförslaget.

Rutiner finns för att hantera MSA-påverkande ytan för Umeå flygplats i detaljplane-processen, därför finns inte anledning att hantera detta i FÖP.

Planhandlingens genomförandeavsnitt kompletteras med information om infrastruktur för VA kommer att krävas i den takt Sävar växer, bland annat i anslutning till järnvägen samt Sävarån. Planhandlingen förtydligas även i beskrivningen av verksamhetsområden och beslut kring dessa.

4. Förändringar och justeringar

Större förändringar som är gjorda till Granskningshandling för Fördjupad översiktsplan för Sävar, december 2020:

- Kompletterats med texter och riktlinjer om Risker (ras, skred, buller och farligt gods), både inom respektive delområde samt i generella avsnitt.
- Kompletterats med ett delområde för Jordbruksmark söder om E4 (N6), text och tillhörande riktlinjer
- Planförslaget har tydligare anpassats till förordad linjesträckning samt resecentrumläge
- Grönstrukturkarta har lagts till, samt översyn av begreppen kopplade till grönstrukturen
- Översyn av texter och riktlinjer genom dokumentet, bla gällande trafik och offentliga rum
- Numreringen i delområden och plankartan har justerats (Utveckling av befintligt samhälle B6 har blivit B2, samt kompletteringsbebyggelse längs Strandvägen/Granvägen/Tomterna B7 har blivit B6)
- Texterna om förhållningssätt till kulturmiljön och den befintliga miljön har förtydligats
- Planeringsförutsättningarna har uppdaterats med senaste statistiken

Därutöver har en del mindre, redaktionella justeringar gjorts.